

Swedish Chapter of International Society of Indoor Air Quality and Climate

Ansvarig utgivare: SWESIAQ:s styrelse. Redaktion: Anders Lundin och Gunnel Emenius

Välkomna till SWESIAQ:s första E-nyhetsbrev !

Vid en enkätundersökning bland SWESIAQ:s medlemmar 2008 fanns en stor majoritet för att föreningen skulle starta ett elektroniskt nyhetsbrev. Vid årets årsmöte i april tyckte man samma sak och nu äntligen försöker vi komma igång. Brevet är tänkt att skickas ut några gånger varje termin, tills vidare till alla personer i vårt kontaktnät, alltså inte bara till dem som betalat medlemsavgift 2009.

E-nyhetsbrevet: Ett sätt att skapa en mer livaktig förening – alla kan bidra

Under några år har SWESIAQ:s verksamhet till största delen bestått av anordnande av en årlig inomhusmiljökonferens samt ett årsmöte kombinerat med ett mindre seminarium med externa föreläsare. Men meningen med en förening är ju att skapa gemenskap mellan människor med ett gemensamt intresse.

Det som förenar oss i SWESIAQ är intresset för hur inomhusmiljön påverkar oss människor, ett område som inrymmer många olika aspekter och där svaren på frågorna oftast är långt ifrån självklara eller ibland saknas helt. Det finns en mängd idéer om lösningar på problemen och en mängd olika åsikter hur man ska göra, åsikter som ofta går isär. Till SWESIAQ är både praktiker och forskare välkomna, både från teknik- och medicinområdet. Forskningsresultat är det ganska lätt att ta del av men de som arbetar praktiskt med att förbättra inomhusmiljöer eller ge medicinska råd till drabbade personer har sällan vetenskapligt utarbetade metoder att lita till. De måste istället använda sig av egna eller kollegors erfarenheter.

Vi tror att det är viktigt att praktikerna delar med sig av sina erfarenheter. SWESIAQ som förening eller SWESIAQ:s styrelse kan inte göra anspråk på den "rätta" sanningen. Det vi kan göra är att stimulera till diskussion om problemen. Det hoppas vi kunna göra, dels med det här nyhetsbrevet, dels med en mer levande hemsida. Du har väl besökt föreningens hemsida, www.swesiaq.se?

Det här tänkte vi nyhetsbrevet skulle kunna innehålla:

- Frågor och funderingar: t ex hur man förbättrar inomhusmiljön, vilka samband som finns mellan inomhusmiljö och hälsobesvär. Vi garanterar inte att någon har svar på frågorna.
- Förslag till metoder att lösa inomhusmiljöproblem. Bl. a. kan företag lämna korta, sakliga redovisningar av nya metoder och produkter.
- Debatter inom området
- Annonsering av planerade aktiviteter inom inomhusmiljöområdet
- Information från styrelsen
- Sammanfattningar av rapporter och vetenskapliga artiklar

Skriv till oss så försöker vi ta med ditt bidrag i nästa nyhetsbrev!

Men skriv kort, absolut inte mer än en fjärdedels A4-sida. Vi i redaktionen ska försöka att publicera det vi får in i så ursprunglig form som möjligt och utan censur. Ibland kanske vi föreslår vissa redaktionella ändringar i innehållet som vi i så fall diskuterar med författaren i förväg. Men vi vill inte komma med pekpinna om vad som är rätt eller fel. Däremot kan ju

någon av oss i redaktionen eller styrelsen skriva en egen kommentar, precis som vem som helst i föreningen. Alla som skriver något måste skriva under med sitt eget namn.

Välkommen med ditt bidrag! Skicka det till nyhetsbrevet@swesiaq.se

Redaktionen

SWESIAQ har ny styrelse sedan årsmötet 090420 (mailadresser inom parentes)

Kaisa Svennberg, IVL Sv. Miljöinstitutet, Göteborg – ordförande, ordforande@swesiaq.se

Anders Lundin, Karolinska Institutet, Stockholm – vice ordf, viceordforande@swesiaq.se

Björn Mälarstig, anoZona, Uppsala – sekreterare, sekreterare@swesiaq.se

Love Lagercrantz, Grontmij Barab, Stockholm – kassör, kassor_policy@swesiaq.se

Erica Bloom, IVL Sv. Miljöinstitutet, Stockholm – ledamot, ledamot_medl@swesiaq.se

Gunnel Emenius, Karolinska Institutet, Stockholm – suppleant, suppleant1@swesiaq.se

Jan Kristensson, Chemik Lab AB, Norrtälje – suppleant, suppleant2@swesiaq.se

Rosmari Johansson, White Arkitekter AB, Stockholm – suppleant, suppleant3@swesiaq.se

Kontakta oss gärna, mer kontaktuppgifter finns på hemsidan (i matrikeln)

WHO guidelines for indoor air quality: dampness and mould - Ett viktigt innemiljödokument

Forskare världen över är överens om att fukt och mögelskador i byggnader utgör en potentiell risk för människors hälsa. Fukt i byggnader kan ge upphov till hundratals arter av mögel och bakterier som kan medföra att olika föroreningar tillförs inomhusmiljön. Även om något specifikt agens ännu inte har kunnat identifieras och knytas till symtom hos människan, vet vi att fukt och mögel i byggnader ökar risken för främst luftvägssymtom, allergier och astma liksom sannolikt störningar i immunsystemet.

En expertgrupp inom WHO har nu granskat den vetenskapliga dokumentationen inom området och sammanställt resultaten i en ny publikation: *WHO guidelines for indoor air quality: dampness and mould (2009)*. Vidare finns en broschyr tillgänglig där de huvudsakliga budskapen avseende åtgärder och beslut sammanfattats: *Damp and mould: health risks, prevention and remedial actions (2009)*. Båda dokumenten, som är på engelska, kan köpas från WHO eller laddas ner från www.euro.who.int/Housing/support/20080403_1.

Gunnel Emenius

Riksdagsseminarium om innemiljö den 11 november 2009

Den 11 november arrangeras ett nytt innemiljö-seminarium i riksdagen av Jan Lindholm från Miljöpartiet. På seminariet kommer bl. a. den världskände forskaren och föreläsaren Dr Dorr G. Dearborn att tala. Hans kanske största bidrag till innemiljöhälsoforskningen gjordes sannolikt under hösten 1994 när han uppmärksammade flera utbrott av lungblödningar (ofta fatala) hos spädbarn i Cleveland. I samarbete med CDC (USA:s motsvarighet till smittskydds-institutet) fann han ett potentiellt samband mellan barnens symptom och kontamination av mögel (Stachybotrys) i barnens bostäder. Detta satte igång en internationell debatt om mögel och mögelgifter som lade grunden för flera forskningsprojekt världen över. Dearborn har även själv följt upp utvecklingen och finner att resultaten tyder på ett samband, men att de behöver verifieras med fler studier. Huvudbudskapet han ger är att små barn skall skyddas från fukt- och mögelskadade miljöer, och att detta fortsätter att vara ett klokt och viktigt folkhälsobudskap. Detta budskap är något han delar med WHO.

Vid seminariet, som i första hand är avsett för riksdagsledamöterna, förekommer även andra föreläsare men detaljerna är ännu inte klara. Vi hoppas återkomma om detta i kommande nyhetsbrev.

Erica Bloom

Sanering – Tema för SWESIAQ:s höstmöte 12 november 2009

Reservera redan nu tid för SWESIAQ:s höstmöte som kombineras med en workshop om sanering och återanvändning av byggnader med skadad inomhusmiljö. Workshopen är tänkt som startskott för en arbetsgrupp vars arbete förhoppningsvis utmynnar i en presentation vid SWESIAQ:s årsmöte 2010, planerat till den 15 april.

Lokal: Tekniska nämndhuset, Kungsholmen, Stockholm

Planeringskommittén: Björn Mälarstig, Jan Kristensson, Rose-Marie Johansson

SWESIAQ:s stipendium för studerande och doktorander

Du vet väl att SWESIAQ har ett resestipendium för att ge möjlighet för studenter att söka medel för resor i samband med konferenser och andra vetenskapliga möten inom ämnesområden som är relevanta för föreningen? Sökande ska vara student eller doktorand vid svensk högskola/universitet och medlem i SWESIAQ. Stipendiet kan sökas när som helst under året. Maximalt 10 000 SEK kan sökas vid ett tillfälle. Läs mer på hemsidan.

Redaktionen

Uppdatera dina uppgifter på hemsidan!

Du som är medlem i SWESIAQ: Gå in på SWESIAQ:s hemsida, logga in, klicka på matrikel och uppdatera dina uppgifter. Har du glömt lösenordet? Du kan få ett nytt lösenord om du har en mail-adress registrerad hos SWESIAQ. Om du misslyckas eller har synpunkter på hemsidan: Hör av dej till undertecknad eller till redaktionen. Om du ännu inte betalat medlemsavgiften för 2009 så är det hög tid. Medlemsavgiften gäller för kalenderår.

Love Lagercrantz, kassör SWESIAQ

Välkommen in!

Den senaste veckan har hösten liksom krupit närmare med regn och blåst, lite härligt tycker jag som uppskattar att titta på havet när det stormar och skummar. Höstrusket hade dock inte varit lika uppskattat under semesterns tältning det vet jag. För en av sakerna jag gillar med hösten är att man kan komma in inomhus – och det är ju där de flesta av oss tillbringar större delen av sin tid. Om vi vistas utomhus ca 10 h/vecka när vi arbetar, och då gills inte bussen eller bilen, och är ute i snitt 17 h per dag under alla våra semesterdagar – då är vi bara inne 90 % av vår tid. Med denna enkla överslagsräkning är det lätt att förstå att vår inomhusmiljö är i alla avseende livsviktig. Som nyvald ordförande i SWESIAQ hoppas jag att du tillsammans med oss i styrelsen vill fortsätta att arbeta med uppgiften att skapa goda inomhusmiljöer runt om i samhället. Vi behöver mötas, diskutera, byta erfarenheter och lära av varandra – därför finns SWESIAQ – jag hoppas att vi hörs eller ses i höst!

Kaisa Svennberg, ordförande SWESIAQ

Om du inte vill stå med som prenumerant på nyhetsbrevet: Skriv till nyhetsbrevet@swesiq.se